

О.М. Муравйова, ст. викл. (ХДУХТ, Харків)

Л.А. Подворна, ст. викл. (ХДУХТ, Харків)

ВИКОРИСТАННЯ ОПТИМІЗОВАНИХ ВІРТУАЛЬНИХ МОДЕЛЕЙ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Технологія комбінованого навчання представлена чотирма основними моделями: ротаційна модель (Rotation model), «гнучка» модель (Flex model), модель «Змішай сам» (Self-blend model) і оптимізована віртуальна модель (Enriched-Virtual model). Ротаційна модель (Rotation model) – це модель, при якій навчальний час по черзі розподіляється між індивідуальним електронним навчанням і навчанням в аудиторії. При дистанційному виконанні роботи викладач виступає в ролі консультанта.

У рамках розвитку мовленнєвих умінь ротаційна модель є найбільш продуктивною, тому що вона дозволяє найкращим чином скористатися аудиторних часом і присвятити його реалізації полілогічного спілкування, виконавши всі підготовчі етапи в рамках електронного компонента комбінованого навчання. Ротаційна модель, в свою чергу, представлена чотирма варіантами: зміна робочих зон (Station Rotation), автономна група (Lab-Rotation model), перевернутий клас (Flipped-Classroom model) і модель по індивідуальній траєкторії (Individual-Rotation model).

«Зміна робочих зон» (Station Rotation) – переміщення по станціях (мається на увазі розміщення в межах однієї аудиторії ряду «станцій», на яких навчаються пропонуються різноманітні форми роботи (традиційні письмові завдання, робота з викладачем або однокласниками в усному режимі, робота за комп'ютерами з пошуку інформації та виконання онлайн-задач); мета учасників – виконати всі запропоновані завдання, переміщаючись від станції до станції в вільному режимі і темпі. Електронний компонент комбінованого навчання дозволяє невідкладно ознайомитися з правильними варіантами, а за необхідності проконсультуватися з викладачем.

Перевернутий клас (Flipped-Classroom model) – один з різновидів ротаційної моделі, при якій первісна презентація контенту, інструкцій здійснюється онлайн. В рамках традиційного навчання влаштовуються дискусії, організовуються відповіді на питання, що цікавлять, відбувається усунення прогалів розуміння вивченої теми.

Модель «Автономна група» (Lab-Rotation model) – переміщення з аудиторії в лабораторію – орієнтована на поєднання роботи в межах аудиторії, де викладач пояснює навчаються новий матеріал і/або проводить консультації з виконання завдань і самостійної роботи в

комп'ютерні класи, де проходить практичне онлайн-навчання. Подана модель також прийнятна для розвитку мовленнєвих умінь і сприяє розвитку умінь вступити в полілог, реагувати на репліки, надати ініціативу опоненту, відібрати ініціативу, уникнути відповіді, запитати попереднього оратора, повернутися до інформації, змінити напрям теми та ін.

Модель індивідуальної траєкторії (Individual-Rotation model) розраховується певної комп'ютерною програмою або викладачем, у ній визначається індивідуальний розклад студента. Відмінність поданої моделі від інших ротаційних моделей полягає в тому, що для студентів немає необхідності участі у всіх «станціях».

Другий варіант моделі комбінованого навчання – «Гнучка модель» (Flex Model) – більшою мірою націлена на вдосконалення у студентів навичок самостійного навчання і використовує практику роботи над спеціально підібраними завданнями, що відповідають рівню і особливостям кожного конкретного студента в межах лабораторії за індивідуальними комп'ютерами; вони можуть вибудовувати свою роботу самостійно і за необхідності переривати її на консультації з викладачем або одногрупниками, відпочинок та інші форми діяльності.

Модель «Змішай сам», «Самостійне навчання» (Self-blend model) – передбачає самостійний вибір додаткових курсів до основної освіти. Наприклад, відкриті безкоштовні онлайн-курси MOOCs, коли навчальний контент надається освітніми установами з різних країн світу. Запропонована модель може стати успішним доповненням традиційному навчанню, однак вона вимагає більшого рівня самостійності, схильності до самоврядування, цілеспрямованого виконання дій.

Оптимізована віртуальна модель (Enriched-Virtual model) має на увазі поєднання традиційної та онлайн-освіти в процесі вивчення усіх дисциплін. Основною відмінністю такої моделі є те, що студенти мають більш гнучкий графік навчального процесу.

Різноманітність моделей комбінованого навчання дозволяє індивідуалізувати процес навчання і знайти відповідні способи його організації, що сприяє розвитку вмінь іншомовного спілкування.